

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на здравеопазването
Главен държавен здравен инспектор

15.10.2021 г.

X 75-01-59/ 15.10.2021

Signed by: Olga Aleksandrova Boeva

ДО
Д-Р СТОЙЧО КАЦАРОВ
МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

ДОКЛАД

от

доц. д-р Ангел Кунчев, дм, главен държавен здравен инспектор

Относно: предложение за въвеждане на временни противоепидемични мерки на територията на страната по време на удължената с Решение № 855 на Министерския съвет от 25 ноември 2020 г. до 31 август 2021 г. извънредната епидемична обстановка

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Към 14.10.2021 г. 14-дневната заболяемост от COVID-19 в страната е 448,45 регистрирани новозаразени случаи на 100 000 население. Отчита се нарастване на новите случаи с 1/3 спрямо предходния двуседмичен период.

Седмичната положителност на извършените изследвания е 14,43%, с постоянна възходяща тенденция.

На територията на страната 14-дневната заболяемост варира от 115,76 на 100 000 в област Кърджали до 749,9 на 100 000 в област Видин. Засегнати са всички възрастови групи, като към момента най-висок ръст на новозаразените лица се наблюдава при

децата. Ясна тенденция на нарастване на регистрираните случаи обаче се наблюдава и във възрастните групи 20-29 г., 30-39 г. и 40-49 г.

Нараства броят на хоспитализираните лица. За последните 14 дни 7735 лица са потърсили болнично лечение спрямо 7276 лица за предходните две седмици или 459 лица повече (6,30%).

Нараства и броят на починалите лица. За последните 14 дни 1192 лица са починали от COVID-19 спрямо 1003 лица за предходните две седмици или 189 лица повече (18,84% ръст).

По данни на Националния център по заразни и паразитни болести, към 09.10.2021 г. от изследвани 2068 проби за целогенно секвенирани при над 95% от тях се касае за Делта вариант.

Наблюдаваното развитие на епидемичната обстановка, свързана с COVID-19 сочи, че в момента се наблюдава подем в поредната епидемична вълна, причинена от Делта вариант.

Предвид бързото нарастване на основните епидемиологични показатели, доказаната в световен план по-висока заразност на Делта вариант с възможност за по-тежко протичане, натоварване на здравната мрежа и смъртен изход, е необходимо да се предприемат неотложни мерки за ограничаване на епидемичния процес, насочени към прекъсване механизма на предаване на инфекцията и намаляване на броя на възприемчивите лица.

В исторически план, при нарастване на интензитета на епидемичното разпространение на COVID-19 като основен подход за ограничаване се прилага въвеждането на нефармацевтични (изолационно-ограничителни) мерки спрямо различни видове обекти и дейности на закрито или при струпване на хора на закрито и на открито.

В България, частично или пълно преустановяване на дейността на учебни, езикови, културни, развлекателни, спортни, търговски и други обекти е въведено нееднократно за постигане спад в регистрираната заболяемост и смъртност и намаляване на броя на хоспитализираните лица.

Основните противоепидемични мерки като използване на защитна маска за лице и спазване на физическа дистанция трябва да продължат да се прилагат, вземайки предвид повишената контагиозност на Делта варианта. Съгласно последната оценка на риска на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията, до постигане на висок ваксинационен обхват, прилагането на нефармацевтични мерки трябва да се приложи през есенните месеци като се вземат предвид постигнатия ваксинационен обхват, епидемична обстановка, капацитета на здравната система.

Според прогнозите на Европейския център мерки за ограничаване на физическите контакти и струпвания ще са необходими през следващите няколко месеца, за да се избегне въздействието на COVID-19 върху болничното лечение и свързания с това леталитет.

Мерки, които следва да се вземат предвид за намаляване ръста на заразените с COVID-19, ако съгласно прогнозата на Европейския център епидемичната обстановка и ваксинационния обхват са на ниво, свързано с последващо разпространение на инфекцията, са работа и обучение от разстояние, особено за хора от рискови групи за тежко протичане, както и за хора, живеещи с лица от рискови групи. Други мерки включват промени в обществения транспорт, насочени към намаляване на струпването на хора. По отношение на различни социални и културни, развлекателни събития тяхната организация и протичане трябва да е свързано с предотвратяване или намаляване на струпването на хора, като при възможност да се провеждат на открито.

Съгласно оценката на Европейския център, в държави с влошена епидемична обстановка и нисък или среден ваксинационен обхват прилагането на нефармацевтични мерки трябва да се прилага, като фокусът трябва да е насочен към подкрепа на придържането към текущите мерки за защита на децата от рисковите групи и осигуряване на капацитет на здравната система. В частност, такива държави трябва да имат предвид мерки за спазване на физическа дистанция в най-голяма степен, поддържане на ограничения на размера на обществени събирания, особено на закрито, както и допускане на частни събирания с малък брой участници, носене на защитни маски за лице, ограничаване на предаването на инфекцията на работните места чрез насърчаване на работата от разстояние, където е възможно, прилагане на хигиена на ръцете и респираторен етикет. Предлага се да се обсъдят и други мерки, насочени към определени групи.

В тази връзка, отново предлагам на Вашето внимание следните нефармацевтични мерки за овладяване на разпространението на COVID-19, част от които са предвидените в Националния план за посоченото ниво мерки, както следва:

1. Преустановяване провеждането на конгресно-конференлни мероприятия, семинари, конкурси, обучения.

2. Провеждането на присъствени групови занятия в езикови центрове, образователни центрове и други обучителни центрове и школи на не повече от 5 човека в помещение при спазване на основните противоепидемични мерки – задължително носене на защитна маска за лице, хигиена на ръцете, спазване на физическа дистанция от 1,5 м. и редовно проветряване на всеки час.

3. Преустановява присъственото обучение в лекционен курс, както и на непрактическите упражнения на студентите във висшите учебни заведения в страната.

4. Посещенията на кина, театри, циркови представления, концерти и други сценични прояви на закрито се допуска при използване на не повече от 30% от капацитета на помещенията, заемане само на седящи места през две, спазване на физическа дистанция от най-малко 1.5 м. между посетителите и носене на защитни маски за лице.

5. Не се допускат организирани посещения в музеи и галерии. Допускат се не повече от 1 човек на 8 кв. м., при спазване на физическа дистанция от най-малко 1.5 м. и носене на защитни маски за лице от посетителите и персонала.

6. Преустановяват се посещенията в центрове, школи и други обекти за танцово и музикално изкуство.

7. Провеждането на спортни състезания с професионален характер на открито се провеждат без публика.

8. Посещенията на фитнеси, спортни зали и клубове, на плувни басейни и комплекси се провеждат само за индивидуално ползване до 30% капацитет.

9. Провеждането на събирания от частен характер (кръщенета, сватби и др.) се допуска с участието на не-повече от 15 лица на закрито и 30 лица на открито.

10. Посещенията в заведенията за хранене и развлечения по смисъла на чл. 124 от Закона за туризма, игралните зали и казина се допускат само в часовия интервал от 7,00 ч. до 23,00 ч. при спазване на отстояние от 1.5 м. между облегалките на столовете на съседните маси, допускане на не повече от 4 души на една маса и носене на защитни маски за лице от персонала

11. Преустановяване работата на закрито на прилежащите към местата за настаняване заведения за хранене и развлечения по смисъла на чл. 124 от Закона за туризма за лица, които не са гости. Същите обслужват само гости на местата за настаняване по възможност чрез рум сървиз или при спазване на изискванията за работа при обслужване и при спазване на въведените изисквания и ограничения за конкретния обект, посочени в т.10.

12. Въвеждане на контрол за достъп в търговските центрове (представляващи една или повече сгради, в които са разположени магазини, заведения и други търговски обекти) и търговските центрове тип МОЛ, с оглед ограничаване на потока от лица, като не се допускат повече от 1 човек на 8 кв. м.

От критично значение за постигане на положителен резултат при прилагане на ограничителни мерки е от една страна на заявена политическа воля и финансова и

социална подкрепа на засегнатите бизнеси, а от друга страна - на припознаването от обществото на тяхната значимост, което да доведе до обществена ангажираност и стриктно придържане към въведените ограничения.

С цел намаляване на вероятността за заразяване и последващо разпространение препоръчвам на всички граждани да ограничат своите несъществени пътувания в страната и в чужбина и да намалят/преустановят посещенията на обекти и участието в дейности, които не са от първа необходимост. В допълнение, предлагам да се преустановят организирани екскурзии и посещения на обекти в страната.

13. Освен това, при възможност всички видове административни услуги за граждани трябва да се предлагат и в електронна среда, което ще намали посещенията на лицата в съответните обекти.

Предвид описаното в мой доклад рег. № 75-03-81/14.10.2021 г. развитие на детската заболяемост от COVID-19, заключението, че през м. септември в страната се отчита съществен ръст на случаите на COVID-19 при децата, което съвпада както в повишената епидемична активност на процеса, така и със стартирането на учебната година, както и описаното и тук последващо с 3 седмици нарастване на заболяемостта в групата на 20-49 г. (вероятно заразени и заболели родители и други контактни на децата членове на семействата) предлагам да се въведат следните противоепидемични мерки в учебните заведения в страната:

- Задължително носене на защитна маска за лице от всички деца от пети клас вкл. нагоре по време на престоя и обучението им в учебните заведения в страната.
- Задължително носене на защитна маска за лице за целия педагогически и непедagogически персонал по време на престоя им в учебните заведения в страната.
- Ограничаване струпването на ученици, чрез преустановяване на извънкласни дейности при смесване на деца от различни паралелки. Всички дейности се провеждат със задължително носене на защитна маска за лице. Спортни дейности се провеждат само на открито при наличие на метеорологична възможност.
- Преустановяване използването на физкултурни салони и зали в училищата до второ нареждане.

Предвид бързо нарастващата заболяемост сред децата, поради по-голямата контагиозност на Делта вариант, предлагам още да се въведат ясни критерии за

провеждане на присъствено и дистанционно обучение при достигнати различни нива на 14-дневна заболяемост, като например:

1. При достигане на 14-дневна заболяемост на и над 500 на 100 000 население, въвеждане на обучение в електронна среда по график и недопускане на повече от 50% от паралелките в присъствено обучение. При достигане на 14-дневна заболяемост над 750 на 100 000 население - преустановяване на учебния процес.

2. При отсъствие на над 20% от учениците от училище и/или поставени под карантина над 30% от паралелките в дадено училище в област от т.нар. червено ниво и нарастваща тенденция в 14-дневната заболяемост – преминаване на обучение в електронна среда по график, с присъствено обучение на паралелки с най-малък брой отсъстващи и не повече от 60% от паралелките.

Посочените по-горе мерки трябва да бъдат ясно разписаните в Насоките за обучение и действия в условията на извънредна епидемична обстановка в училищата.

С оглед на създаването на нормативен ред за прилагане на Насоките за обучение и действия в условията на извънредна епидемична обстановка в училищата, детските градини и центровете за подкрепа на личностното развитие, предлагам във Вашата заповед за прилагане на противоепидемични мерки спрямо обекти и дейности да бъде упоменато, че противоепидемичните мерки в образователната система са разписани в Насоки, съгласувани от МЗ и МОН и публикувани на интернет страницата на МОН.

Поради общественото значение на заболяването е необходимо да се изгради правилна комуникационно-информационна стратегия, насочена към всички граждани за значението, правилното прилагане и спазване на противоепидемичните мерки, препоръки за намаляване на несъществени контакти, дейности и пътувания, обществени инициативи за справяне с пандемията и др.

Необходимо е да се засили контрола по спазване на въведените мерки от всички отговорни лица, с активното съдействие на Министерство на вътрешните работи и другите компетентни институции.

Пандемичната умора обаче, установена от Световна здравна организация преди година, като съществен фактор на демотивация за спазване на противоепидемичните мерки, води до риск от нарастване на заболяемостта, нарастване на натоварването върху здравната система, икономиката и обществото и до необходимостта от евентуално по-стриктни мерки за контрол на пандемията.

От друга страна, ваксинацията е основен инструмент за постигане на ефективна защита срещу SARS-CoV-2, особено срещу тежко протичане и хоспитализации и смъртен изход, въпреки разпространението на Делта вариант, доказано в редица

проучвания. Поради което постигането на висок ваксинационен обхват следва да е приоритетна национална цел, припозната от всички политически сили, административни ведомства, частен бизнес и общество.

Освен това, натрупаните до момента данни сочат, че при преболедалите от COVID-19 рискът от повторно заразяване, в контекста на Делта варианта, е по-нисък при преболедали преди по-малко от 6 месеца, отколкото при лица, преболедали преди повече от 6 месеца.

В тази връзка лицата, ваксинирани със завършен ваксинационен курс, както и преболедалите до 6 месеца са в по-малък от риск от заразяване и предаване на инфекцията от тези, които не са ваксинирани или преболедали.

Предвид това, вече като практика в редица държави на ЕС, достъпът до редица дейности и обекти с обществено предназначение да се осъществява чрез представяне на сертификат за ваксиниране или за преболеждане или за изследване с бърз антигенен тест или с PCR.

Като алтернативен вариант на ограничителните и забранителните мерки следва да се обмисли възможността допускането както в посочените, така и във всички други образователни, обучителни, обществени, социални, културни, развлекателни, спортни обекти и дейности да е възможно единствено, когато целия ангажиран персонал и всички участващи външни лица, притежават валидни цифрови COVID сертификати на ЕС за ваксинация, преболеждане и изследване или аналогични документи.

Следва да се има предвид, че поради ниския ваксинационен обхват в страната и неустановения брой на преболедалите без официална регистрация, допускането в посочените обекти ще се осъществява основно със сертификати за изследване, поради което осъществяване на стриктен контрол от страна на МВР по спазване на мерките е належащ.

С уважение,

15.10.2021 г.

Х д-р Кремена Пармакова

Signed by: Kremena Bozhidarova Parmakova-Velikova

ДОЦ. Д-Р АНГЕЛ КУНЧЕВ, ДМ

Главен държавен здравен инспектор